

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

**PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLU ŽATEC, PETRA BEZRUČE 2000,
OKRES LOUNY**

Školní rok 2022/2023

Ing. Jitka VALCHAŘOVÁ RUBEŠOVÁ
metodik prevence

NAŠE ŠKOLA

Adresa školy : Z Á K L A D N Í Š K O L A
Petra Bezruč 2 000
438 01 Ž a t e c

www.1zszatec.cz

Ředitelka školy : Mgr. Zdenka Pejšová

Zástupce ředitelky : Mgr. Hana Smékalová

Výchovný poradce : Mgr. Petra Nová

Mgr. Petr Vaněk

Metodik prevence : Ing. Jitka Valchařová Rubešová

Ekonomka školy : Žaneta Popelková

Vedoucí jídelny : Rita Došková

Kontakt

Telefonní čísla :	Ředitelna	415 727 561
	Kancelář školy	415 727 644
	Jídelna	415 727 655
Elektronická pošta :	Vedení školy	škola@1zszatec.cz
	Kancelář školy	posta@1zszatec.cz
	Jídelna	jidelna@1zszatec.cz
	Ekonomka	ucetni@1zszatec.cz

OBSAH

<u>NAŠE ŠKOLA</u>	2
<u>OBSAH</u>	3
<u>ÚVOD</u>	4
<u>CHARAKTERISTIKA ŠKOLY</u>	5
<u>ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU VE ŠKOLE</u>	5
<u>CÍLE PROGRAMU</u>	6
<u>METODY PRÁCE</u>	7
<u>VZDĚLÁVÁNÍ</u>	7
<u>PRIMÁRNÍ PREVENCE V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ</u>	8
<u>ZAMĚŘENÍ NA MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK</u>	8
<u>ZAMĚŘENÍ NA STARŠÍ ŠKOLNÍ VĚK</u>	10
<u>ÚKOLY A ČINNOST UČITELŮ, METODIKA PREVENCE A OSTATNÍCH PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ</u>	12
<u>O ŠIKANĚ</u>	13
<u>POSTUPY ŠKOLY V KRIZOVÝCH SITUACÍCH</u>	15
<u>AKTIVITY PRO ŽÁKY</u>	18
<u>SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGANIZACEMI</u>	19
<u>SPOLUPRÁCE S RODIČI</u>	20
<u>ZÁVĚR</u>	21

Ú V O D

Tento minimální preventivní program je součástí pedagogické dokumentace školy. Je vypracován v souladu s platnými právními předpisy na základě příslušných metodických pokynů a slouží jako základní pomůcka pro preventivní aktivity na ZŠ Petra Bezruče 2000, Žatec v průběhu celého školního roku. Za jeho sestavení odpovídá školní metodik prevence. Vedení školy a pedagogický sbor jsou s jeho obsahem seznámeni na poradě výchovných pracovníků školy. Vlastní náplň programu realizují vyučující, do jejichž předmětů spadají jednotlivá témata. Garantem programu je školní metodik prevence.

I v letošním školním roce zůstává základním principem preventivní strategie na naší škole osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu a prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a mládeže k odmítání všech druhů sebedestruktivního chování, projevů agresivity a porušování zákona.

Naším základním a každodenním úkolem je vybudovat a udržet zdravé klima ve škole, nastolit a průběžně upevňovat vzájemnou důvěru mezi učiteli, žáky a jejich rodiči. To je nezbytným předpokladem účinnosti jakýchkoli dalších preventivních aktivit.

Při realizaci preventivního programu vycházíme z toho, že žáci by měli již od začátku školní docházky dostávat odpovídající informace o škodlivosti drog včetně tabáku a alkoholu pro lidský organismus. Důraz je kladen především na nenásilné a průběžné seznamování s touto problematikou v rámci výuky. Žákům je potřeba také vysvětlit, že existují i jiné než drogové závislosti, což si většinou neuvědomují. Značná pozornost je věnována prevenci projevů agresivity, rasové a jiné nesnášenlivosti, a všech forem šikany. U žáků druhého stupně je třeba postupně vytvářet základy právního vědomí, učit je dodržovat zákony a seznamovat je s možnými důsledky jejich porušování včetně trestní odpovědnosti.

Ačkoli problematika trávení volného času dětmi po vyučování nebývá zpravidla považována za součást specifické prevence, dle našeho názoru je nedílnou součástí širšího rámce preventivních aktivit a jako takovou ji rozhodně nelze opomíjet.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Žatec, Petra Bezruče 2000, okres Louny je městská škola sídlištního typu. Je tvořena dvěma budovami, má 18 tříd, z toho 10 na prvním stupni (po dvou třídách v každém ročníku). Součástí školy jsou dvě tělocvičny, dvě moderní venkovní hřiště s umělohmotným povrchem. Součástí školy je školní jídelna, kterou využívají i žáci sousední základní školy a školní družina. Dvě školní zahrady, jedna využívána při pracovních činnostech k pěstování rostlin a druhou využívá především školní družina k venkovním aktivitám žáků.

Na škole je vyučováno podle RVP ZV-ŠVP „Krok za krokem, poznávej svět - najdeš a poznáš sám sebe“. Vyučovací proces by měl být orientován na žáka, respektovat jeho individuální potřeby a snahu po sebeuplatnění.

ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU VE ŠKOLE

Velmi závažným problémem se v současné době jeví mezi mládeží zejména zneužívání legálních drog – kouření a alkohol. Také jejich značná společenská tolerance je příčinou vzrůstající spotřeby u stále se snižující věkové skupiny dětí a mládeže. Proto je nutností nepodceňovat tento nebezpečný jev. V naší škole není zneužívání nelegálních drog mezi žáky zatím rozšířeno velkou měrou. O úplné absenci však hovořit rozhodně nelze.

Objevuje se i kouření marihuany, zatím nebylo zjištěno ve škole, ani na školních akcích.

Ve škole je značné procento žáků pocházející z málo podnětného rodinného prostředí. Často se setkáváme s tím, že rodina nevěnuje dítěti dostatek

času a náležitou péči. V rodinách velmi často chybí pevně stanovená pravidla chování.

Snažíme se, aby se prevence a zdravý životní styl staly přirozenou součástí života školy, školních osnov a výuky jednotlivých předmětů a nebyla pojmána jako nadstandardní aktivita školy.

C Í L E P R O G R A M U

- Rozšířit informovanost žáků, pedagogů, rodičů i ostatní veřejnosti s nebezpečím šíření problematiky sociálně patologických jevů
- Dlouhodobým a účinným preventivním působením na žáky předem předcházet vzniku sociálně patologických jevů u žáků
- Nácvik sociálních dovedností (sebepoznání, uvědomování si vlastních pocitů, vzájemné poznání, schopnost empatie, řešení konfliktů)
- Nadále zkvalitňovat sociální klima školy (zlepšení sociální komunikace a mezilidských vztahů)
- Zapojit do přípravy a realizace MPP široké spektrum učitelů
- Vytvářet otevřené partnerství s rodiči a veřejností
- Využívat i nových metod ve zjišťování stavu školy v této oblasti (dotazníky, ankety, ...)
- Více se zaměřit na využití prožitkových programů s cílem zlepšit sociální klima ve třídách
- Zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům, snížení rizika vlivů, které narušují zdravý osobnostní a sociální vývoj mládeže
- Snaha ovlivnit chování žáků ve smyslu podpory zdraví
- Nabídnout žákům široké spektrum pravidelných zájmových školních i mimoškolních aktivit.
- Psychické i fyzické otužování (posilování sebevědomí, překonávání překážek, nácvik odmítacích schopností u žáků)
- Navést žáky k tomu, aby si dokázali vytvořit správný, resp. kvalitní hodnotový žebříček (dokázat rozlišit dobré a špatné)

METODY PRÁCE

Výchovně vzdělávací proces v oblasti prevence sociálně patologických jevů prostupuje celými osnovami již od prvního ročníku základní školy. Prevence zneužívání drog je rovněž jedním z témat, které škola zahrnuje i do své zájmové i mimoškolní činnosti. Sportovní, kulturní i dramatické činnosti, pobyty v přírodě, společenské akce apod., dávají příležitost k prolínání protidrogového působení na žáky, často i za aktivní spolupráci rodičů.

V rámci výuky budou kromě tradičních metod práce využívány také další metody, které se dosud osvědčily. Výchova ke zdravému životnímu stylu bude prolínat mezipředmětově.

Některé používané metody práce

- dramatika
- formy her
- dotazník
- výklad (informace)
- samostatná práce (výtvarné práce, koláže, slohové práce na určená témata, referáty, informace z tisku, . . .)
- besedy a diskuze (s učitelem, pozvanými odborníky)
- sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání nabídky (cigaret, drog apod.)
- párová, skupinová práce ve třídě apod.

VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností související s prevencí sociálně patologických jevů spočívá v samostudiu všech učitelů školy a především školního metodika prevence. Pro pedagogy podílející se na realizaci minimálního preventivního programu je metodickým pomocníkem školní metodik prevence. Další vzdělávání je odvislé od aktuální nabídky.

PRIMÁRNÍ PREVENCE V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ

ZAMĚŘENÍ NA MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

I.stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se žáci setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, dramatickou výchovu nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence.

osobní bezpečí

základní zásady mezilidské komunikace

vztahy v dětském kolektivu

každý člověk je jiný

základní hygienické návyky

využití volného času

rodina, jako bezpečné místo

lidské tělo

zdraví a jeho ochrana

zacházení s léky

režim dne

vztahy mezi lidmi

chování v krizových situacích

pojmy z oblasti prevence, sexuální výchovy a drogové závislosti

zdraví a jeho ochrana

lidé kolem nás, multikulturní výchova

využívání volného času

ochrana proti obtěžování cizí osobou

lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími

životospráva a důsledky nevhodných návyků

využívání volného času

pojmy drogová závislost, a sexuální výchova

vztahy v dětském kolektivu

domov, rodina, důvěra, vztahy

léčivé a návykové látky

vztahy v dětském kolektivu

komunikace

poznatky o negativních vlivech tabáku a alkoholu

puberta

nebezpečí při komunikaci s cizími osobami

Součástí výuky jsou i projekty zasahující do více předmětů a více oblastí lidského života a učí utvářet dobré mezilidské vztahy, pozitivní postoje nejen k sobě samému, ale i k druhým.

Cíl:

Po pěti letech by žáci měli umět:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- **mít základní zdravotní návyky**
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- umět rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítat

ZAMĚŘENÍ NA STARŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

– prevence = základ předcházení problémům

II. stupeň

Práce na druhém stupni je náročnější na koordinaci tak, aby byla probrána všechna témata, ale nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje především v předmětech občanská výchova, rodinná výchova, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura.

K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, práce s materiálem, besed, přednášek.

lhaní

záškoláctví

útěky

šikana

obrana proti šikaně

vhodná náplň volného času, zdravý životní styl

ochrana zdraví

rodina a její funkce pro zdravý rozvoj jedince

osobní bezpečí, způsob chování v krizových situacích

alkohol

kouření

komunikace mezi lidmi

mezilidské vztahy

péče o zdraví, život s handicapem

sexuální výchova, vztahy mezi dívkami a chlapci

osobní bezpečí, šikana, sexuální násilí

zdravotní a sociální rizika zneužívání NL/kouření a alkohol/

fyziologie, působení drog na oběhový, nervový a dechový systém

tělesné, duševní a sociální změny u závislého člověka

rozvoj sebepoznání a sebepojetí

řešení problémů, chování v krizových situacích, konflikty

agresivita, šikana, různé formy násilí

sexuální výchova, odlišnosti, deviace

drogová závislost, kontaktní centra

pozitivní životní cíle a hodnoty,

návykové látky-rozdělení a účinky,

propagace tabákových výrobků a alkoholu formou reklamy

kriminalita mládeže

trestná činnost v souvislosti s NL

rizika zneužívání NL /také u těhotných žen/ včetně přenosu HIV/AIDS,

drogy

sebevědomí, sebepojetí, rozvoj osobnosti

zdravé sexuální chování

volba životního partnera

sociální výchova, vztah k jiným kulturám, národnostem

komunikace

právní odpovědnost, trestní normy

pozitivní životní cíle a hodnoty,

mechanismy vzniku rozvoje závislosti a možnosti léčení,

návykové látky nejčastěji zneužívané u nás, jejich dopad na zdraví,

první pomoc při otravě NL,

opatření a zákony související s podáváním alkoholu dětem a mladistvým

legislativa ve vztahu k nákupu, výrobě a držení drog

rizikové skupiny obyvatelstva

Cíl:

Po devíti letech by žáci měli umět:

- stanovit si správný žebříček hodnot
- učit se řešit různé problémy
- znát účinky návykových látek
- mít zdravé sebevědomí
- umět čelit tlaku vrstevníků
- umět říci „ne“
- naučit se rozlišovat dobré a špatné
- zkvalitnit sociální komunikaci
- schopnost zařadit se a obstát v kolektivu
- zlepšovat mezilidské vztahy
- umět se sebeovládat
- umět si vážit sebe samého
- znát zásady slušného chování
- dokázat měnit špatné postoje
- mít správný režim dne

- umět správně trávit volný čas
- znát centra pomoci
- znát svá práva a povinnosti

ÚKOLY A ČINNOST UČITELŮ, METODIKA PREVENCE A OSTATNÍCH PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

- ✓ posílení úlohy učitelů v oblasti tvorby pozitivního sociálního klimatu
- ✓ včasná diagnostika a intervence při riziku vzniku sociálně patologických jevů a kooperace s odborníky při jejich řešení, zejména spolupráce s výchovnými poradci a třídními učiteli
- ✓ věnování pozornosti problematickým skupinám žáků nebo jednotlivcům, odhalování projevů asociálního chování mezi žáky – soustředit se zejména na problematiku šikany
- ✓ sebevzdělávání učitelů v metodikách preventivní výchovy a ve výchově ke zdravému životnímu stylu
- ✓ shromažďování a zpřístupňování materiálů pro pedagogický sbor.
- ✓ zapojení vedení školy i kolegů do tohoto programu – vyučující jsou na začátku školního roku s Minimálním preventivním programem seznámeni, případně doplní
- ✓ po celý školní rok je MPP zveřejněn na uložišti školy
- ✓ také je možno s ŠMP kdykoliv pohovořit
- ✓ je třeba metodika prevence informovat o problémech žáků, o kterých vyučující ví, především třídní učitelé by měli situaci ve třídě monitorovat, k tomu lze využít třídnických hodin a společně s metodikem prevence

řešit, buď v rámci školy, bez přítomnosti vnějšího odborníka nebo požádat o pomoc odborníka k tomu způsobilého, v rámci monitorování klimatu ve třídě provádí třídní učitel v každém pololetí školního roku dotazníkové šetření

✓ nově přichozím vyučujícím nabídnout všestrannou kolegiální pomoc

O ŠIKANĚ

Nepřímé (varovné) znaky šikanování mohou být např.:

- Žák je o přestávkách osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá jedinec do družstva volen mezi posledními.
- O přestávkách vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené, znečištěné, případně rozházené.
- Zašpiněný nebo poškozený oděv.
- Stále postrádá nějaké věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Odřeniny, modřiny, škrábance, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

Přímé znaky šikanování mohou být např.:

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet.
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávislným, nebo pohrdavým tónem.

- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem a skutečnost, že se jim podřizuje.
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či spoluúčasti na nich.
- Honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

Co by měl každý žák o šikaně vědět:

1. Za šikanování se považuje to, když jeden nebo více žáků úmyslně, většinou opakovaně ubližují druhým. Znamená to, že ti někdo, komu se nemůžeš ubránit, dělá, co ti je nepříjemné, co tě ponižuje, nebo to prostě bolí. Strká do tebe, nadává ti, schovává ti věci, bije tě. Ale může ti znepríjemňovat život i jinak. Pomlouvá tě, intrikuje proti tobě, navádí spolužáky, aby s tebou nemluvili, nevšímali si tě.
2. Proč jsi šikanován? Není to proto, že jsi špatný nebo proto, že si to nějak zasloužíš. Chyba není v tobě, ale ve špatných vztazích mezi některými žáky vaší třídy nebo školy. Převládá v nich bezohlednost a násilí.
Pamatuj si, že nikdo nemá právo ti ubližovat!
3. Nikomu nic neříct je strkání hlavy do písku, které situaci jenom zhoršuje.
Nevzdávej to a udělej následující:
Obrát se na paní učitelku nebo paní ředitelku. Budou ti věřit, neprozradí tě a pomohou ti. Svěř se svým rodičům.

POSTUPY ŠKOLY V KRIZOVÝCH SITUACÍCH

Postup školy – krizový plán v případě podezření na šikanu

- konfrontovat svá pozorování nebo ohlášení s ostatními kolegy.
- oznámit své podezření vedení školy, konzultovat další postup.

- dohodnout se, kdo povede vyšetřování, popřípadě přizvat psychologa.
- mezi čtyřma očima vyslechnout více nezaujatých svědků / spolužáků.
- vést písemný záznam, porovnávat, věnovat pozornost nesrovnalostem v časech a místech.
- spojit se s rodiči případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany. Požádat je o spolupráci.
- vyslechnout oběť – citlivě, zcela diskrétně, zaručit bezpečnost a důvěrnost informací. Vše zapisovat nebo nahrávat.
- vyslechnout agresory – překvapivě, mezi čtyřma očima, znemožnit domluvu výpovědí. Vytipovat nejslabší článek, dovést k přiznání či vzájemnému obviňování.
- požádat vedení školy o svolání výchovné komise (vedení školy, výchovný poradce, školní metodik prevence, třídní učitel). Ta posoudí na základě shromážděných informací, zda se jedná o šikanu a jaký je stupeň závažnosti, navrhne další postup vůči obětem, agresorům i třídě jako celku a jejich potrestání.
- pozvat individuálně k jednání rodiče agresorů, seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážit oznámení Policii ČR – závisí na věku agresorů, na intenzitě a závažnosti šikany.
- rozebrat situaci se třídou, prodiskutovat, vysvětlit nebezpečnost a důsledky šikany, oznámit potrestání viníků.
- pokud se situace vyřeší pouze odchodem některých žáků, měl by odejít agresor, a nikoli oběť.

První pomoc při počáteční šikaně

- odhad závažnosti a formy šikany
- rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi
- nalezení vhodných svědků
- individuální rozhovory se svědky, nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace obětí s agresory
- ochrana oběti
- předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru
 - a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření)
 - b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku)
- realizace vhodné metody
 - ad a) metoda usmíření
 - ad b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči)

Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně

A. První (alarmující) kroky pomoci

- zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany
- bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

- zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy
- zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi
- pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře)
- oznámení na policii, paralelně-navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

- rozhovor s obětí a informátory
- nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků
- individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky
- rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora s obětí

C. Náprava

- metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Postup školy – krizový plán v případě, že je žák pod vlivem alkoholu nebo OPL a je ohrožen na zdraví a životě

- Škola zajistí nezbytnou pomoc a přivolá lékařskou službu první pomoci telefonní číslo 155.
- Pokud žák není schopný pokračovat ve výuce, třídní učitel ihned vyrozumí zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce třídní učitel vyrozumí orgán sociálně právní ochrany dítěte a bude se řídit jeho pokyny.
- Případná konzumace alkoholu nebo OPL má za následek postih žáka na chování dle „Školního řádu“.
- Postih chování má i ten žák, který jiného žáka navádí ke konzumaci alkoholických nápojů nebo OPL, neboť toto chování je nebezpečné a protiprávní. Distribuce OPL je trestným činem, užívání OPL porušením školního řádu.
- Škola poskytne potřebné informace o možnostech odborné pomoci, pokud zákonný zástupce projeví zájem. Tyto informace podává metodik prevence.

Postup školy – krizový plán při nálezů alkoholu nebo omamné psychotropní látky ve škole

- V případě, že je pracovníky školy nalezen v prostorách školy alkohol nebo OPL postupujeme takto:
 - Tekutinu nebo OPL zajistí, nepodrobují je žádnému testu.
 - Uvědomí ihned vedení školy.
 - Pro případ usvědčení tekutinu uloží u ředitelky školy.
 - Sepíše stručný zápis.
 - U nálezů OPL za přítomnosti druhého pracovníka vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, opatří razítkem školy a svým podpisem a uloží ve školním trezoru.
 - O nálezů uvědomí ředitelku školy a Policii ČR.

2. V případě, že pracovník školy zadrží u žáka alkohol nebo OPL postupujeme takto:
- a) Uvědomí ředitelku školy.
 - b) O nález sepiše záznam (viz „Záznam o konzumaci alkoholických nápojů nebo OPL“)
 - c) Pohovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupce.
 - d) O nález je informován zákonný zástupce, v případě opakování pracovník sociální ochrany dítěte. V případě OPL Policie ČR.
 - e) V případě, že je podezření, že žák má nějaké OPL u sebe, bezodkladně informuje ředitelku školy a ta Policii ČR, neboť se jedná o podezření spáchání trestného činu. Informace je také podána zákonnému zástupci žáka.
 - f) Žák se izoluje a vyčká se příjezdu Policie ČR. U žáka se v žádném případě neprovádí osobní prohlídka nebo prohlídka jeho věcí.

AKTIVITY PRO ŽÁKY

- ✓ **výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních** – vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- ✓ zaměření pozornosti na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu, rasismu, násilí, komerčního sexuálního zneužívání apod.
- ✓ věnovat zvýšenou pozornost prevenci kouření-osvěta v rámci hodin OV, RV, Ch, PŘ a třídnických hodin
- ✓ dovednost volby správné životosprávy-poruchy příjmu potravy – mentální anorexie a bulimie
- ✓ akce zaměřené na práci s národnostními menšinami, směřující k potlačení

rasismu a xenofobie

- součástí Školního řádu je :

Žáci se k sobě chovají ohleduplně, slušně a neubližují si. Tělesný vzhled, věk, barva pleti, odlišná národnost apod. nesmí být terčem posměchu a urážek. Prokázané projevy diskriminace, nepřátelství, násilí, úmyslné ublížení na zdraví nebo šikanování spolužáků je hodnoceno sníženou známkou z chování.

Žáci přichází do školy vhodně a čistě oblečení a upraveni. Je nepřípustné docházet do školy ve výstředním oblečení nebo v oblečení, které vyjadřuje sympatie k různým společenským skupinám a hnutím propagujícím rasismus, fašismus, antisemitismus, anarchismus apod. (vojenské oblečení, různé doplňky oblečení jako řetězy apod.). Nedodržení tohoto ustanovení lze kvalifikovat jako přestupek proti Školnímu řádu.

- ✓ zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, ŠVP, lyžařského výcvikového kurzu atd.
- ✓ organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou
- ✓ zpříjemnění školního prostředí (tematické dny, sportovní akce, akademie, oslava Dne dětí, atd.)
- ✓ účast v literárních, vzdělávacích, sportovních a jiných soutěžích
- ✓ možnost využití Žakovské samosprávy k řešení problému, která se schází jednou za měsíc, přítomni jsou zástupci 5. – 9. tříd, pokud lze, jsou dotazy, připomínky a problémy řešeny hned, jinak s vedením školy a případně s dalšími
- ✓ ekologická výchova: Environmentální program

❖ Projekt PANDA a OTEVŘENÁ POPELNICE

❖ Charakteristika: Odpady, dopad na životní prostředí, zaměřený na plasty

SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGANIZACEMI

Škola spolupracuje s poradenskými zařízeními – především s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Žatci, dále s PPP Měcholupy a SPC Žatec při Základní škole a Mateřské škole, Dvořákova 24.

Dle potřeby PPP provede na základě naší objednávky sociometrické šetření, mapování sociálního klimatu, případně program, reagující na zjištěné jevy. Program povede pracovnice PPP Žatec.

Se všemi získaným daty bude zacházeno v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a volném pohybu těchto údajů.

Pracujeme s materiály osvětové kampaně Nadace 02 „Školní rok bez šikany“. Záměrem je vyvolat komunikaci nejen o šikanování, ale i o vztazích v třídních kolektivech. Formou besedy, diskuse v komunitním kruhu, nejlépe na obecné rovině. Žáci budou více komunikativní. Není bezpečné a pro žáky příjemné vracet se ke starým a již vyřešeným konfliktům.

Mluvit o nepsaných pravidlech chování mezi žáky. Např. Mohu, musím být s každým kamarád? Jaký je rozdíl mezi kamarádem a spolužákem? Jak si představují fungující kolektiv? Jak by mohl vypadat kolektiv, ve kterém bych nechtěl být? Co očekávám od třídního kolektivu? Co mohu nabídnout já? Další náměty publikaci Stanislava Bendla „třída“ nebo Ukázněná na webových stránkách www.rvp.cz.

Plánujeme dle potřeby intervenční programy od: Prevence Světlo Kadaň a úspěšně se rozvíjí spolupráce s Městskou policií, která organizuje přednášky a praktické ukázky z oblasti prevence kriminálních jevů, seznámení žáků s prací policie a možnostmi pomoci strážníků dětem i dospělých v krizových situacích. Při červnovém setkání MP se zástupci škol byla probrána témata přednášek, která považovali zúčastnění metodici prevence škol za důležitá. Ideální frekvence návštěv na každé škole by byla minimálně jednou za měsíc, aby proběhla v každém ročníku školy.

SPOLUPRÁCE S RODIČI

Základní informace o preventivních aktivitách školy rodiče získávají na třídních schůzkách v 1. a 3. čtvrtletí školního roku. Rodiče jsou prostřednictvím třídních učitelů průběžně informováni o realizaci Minimálního preventivního programu na škole.

V případě zájmu si mohou rodiče domluvit konzultaci s metodikem prevence. O jednorázových akcích jsou v průběhu školního roku informováni formou zápisů v žákovských záznamnících a na stránkách školy. Případné nevhodné nebo rizikové chování žáků je vždy řešeno ve spolupráci s rodiči (zákonnými zástupci) žáka. Zpráva o preventivních aktivitách školy je vždy součástí Výroční zprávy školy, která je rodičům dostupná.

Nejlepším řešením by bylo větší zapojení rodičů. Tento bod se stále zcela nedaří plnit, zvláště v této covidem ovlivněné době. Toto samozřejmě platí spíše o rodičích starších žáků, tj. žáků druhého stupně. Bez spolupráce s rodinou však jen těžko dojdeme k nějaké zásadní změně. Jako možnost se jeví spolupráce přes třídní schůzky a Radu školy a samozřejmě žákovské záznamníky.

Škola má zavedené tzv. odpoledne pro rodiče, tj. každé první úterý v měsíci jsou všichni vyučující od 15:30 do 16:30 h na pracovišti dispozici rodičům, proto se rodiče nemusí obávat navštívit metodika prevence, neboť se v tuto dobu podávají informace o studijních výsledcích žáků a jejich návštěva nemusí být spojována s problémem návykových látek.

V rámci zlepšení vztahů mezi rodiči a školou, pokud proticovidová opatření dovolí, připraví i v letošním školním roce vyučující prvního stupně vystoupení pro rodiče. Osmá třída připraví Vánoční akademii pro spolužáky a deváté ročníky se rozloučí se školou na závěrečné akademii.

Přehled pracovišť, která je možno doporučit rodičům při řešení závažnějšího problému s dítětem: Pedagogicko-psychologická poradna v Žatci

Speciálně pedagogické centrum Žatec

Ostatní školské instituce jsou mimo Žatec

Zdravotnické instituce v Žatci

Z Á V Ě R

Minimální preventivní program je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče, odborníci. Jeho efektivitu je možné ověřit mnohdy až po ukončení povinné školní docházky žáků, kdy žáci školu opustí a dokáží, že se umí uplatnit v naší společnosti, být asertivní, řešit problémy efektivně a bez pomoci drog a být samostatní. Je ovšem velice těžké měřit efekt našeho preventivního působení bez pozdějších informací o žácích.

Naší snahou a přáním je co nejvíce žáků vybavit schopností, silou, vůlí a rozumovými předpoklady ubránit se bezohledným negativním sociálně patologickým jevům a nátlakům nevhodného okolí žáka.

Vypracovala: Ing.Jitka Valchařová Rubešová
metodik prevence